

Universitätsbibliothek Paderborn

**Baptistae Mantuani Carmelit[a]e de patientia aurei libri
tres**

Baptista <Mantuanus>

Dauentrie, 1515

Quo fine sanitas qu[a]erenda est ca. xxix

urn:nbn:de:hbz:466:1-30534

Liber Primus

ris, que pugnē diuturnus labor offendit, illud Maronis
O sociū neq; enim signari sumus ante malorum
O passi grauiora, dabit Deus his quoq; finem
Durate et vosmet rebus seruate secundis

CQuoq; fine sanitas querēva est

Ca. xxix

O Iciur⁹ de his virtutib⁹, ne inter dicenduz tibgraui⁹ subres
pat in cōmoduz statui te paucis admonere, ne in corū sūiam
venias, qui cuz egrotāt, tāto desiderio sanitatis vrgētur, ut Hippo
cratis et Alicēnē remedūs nō cōrenti, vlgz ad deliramenta vetulas
rum t magicas incātationes insaniāt. accipe igit̄ hoc nostre milicie
documētu, et more Romanoz disce in pace ita dimicare, vt cū belo
luz ingruerit, nō frangare. Quocies siḡt iniucūdi qd accidit, qd ap
petitū et sensuz offendat (vt phthisis, febris, morbus ve ali⁹) licet diss
pliceat, toto conatu cōtine irascibilez, ne ad propellēdu repēte cōs
surgat. Consuevit em̄ temerarienīti et impetuose rationez an̄ ire, et
id theologī surreptionez vocāt. Ante igit̄ rōnem cōsulito, quē est
rectitudinis index, t in regno aī e dei vicaria, t an morib⁹ hic ferēd⁹
an abigend⁹ ut inuestiga. rñdebit ratio Pythagorici illud, curanduz
ē vt sit mēs sana in corpe sano, nā corpus aī tanq; instrumenta deo
tributū ē, vt ad id qd ratio posceret se idoneū t obtēperās exhiberet,
at cū infirmū est, neq; in publicis neq; in priuatis negocīs seruit, et
tūc aius corpe qsl compede qdam ppeditus, a nature t xtitis cessat
officijs, fitq; contra naturam membrorum seruus, que moderari de
bet ac regere. Dicit enim Crispus. Animi imperio, corporis seruitio
magis vtimur. Rationis est quidem probabilis ē t equa responsio.
Iuxta auctoritatē Pauli. Noli adhuc aq; bibē, s; modico vino vtere
propter stomachū tuu, t freq̄tes tuas iſurmitates. Appetit⁹ xō et
ipse sanitatē fudet vt rō, fine tñ differt. Optat em̄ sanari ac bñ vale
re, nō vt examissiz et castigate operet, sed vt libidinose ac licēter in
qnet, vt. s. more canū ad vomitu redat, et more suis ad volutabz
luti. Sed hic est aī oculus nequa, q opus omne tenebrosum facit

E iij

Liber Dritius

neq; n. ad normā respicit, et iō nequā est oculus, qz clus malus pro
spectū limus aspectat, strabo est, imo luciosus, nā in luce cēcutiēs vi
det in tenebris. Lux ē virtus, tenēbrē pectī, in his quē sunt pectī est
circumspect⁹ ocular⁹ et sagax, in his ē Argus, i his est Tiphis, i his
ē Dedal⁹, in his ſo quē ad p̄tutē et sapiētiā p̄tinēt, iners, ignauus,
mūrīcidus, ſomnolentior Phoca, pigror Coelæ, cēcior talpa. At
rōnis bonus est oculus, finez nanq; probitatis intendit regulā ſem
pertenēs et ppēdculū. Propterea et op⁹ eius ē initū, rectuz, inter
polatuž, a cluciū, lucē non refugit, videri nō metuit, at op⁹ maluz
tenebrarum amicū delitescere cupit, et in publicū vrpote ſuae
deformitatis cōſciuz, p̄dire nō audet. Timet occurrere Satyricis,
Cynicis, veteribus Comoedijis, veris nomē datorib⁹, tetricis cēſori
bus pudet appellari, quod nō pudet eſte. Ingeniū ſris nature ſis
ſuſita, p̄tutē in nobis depingit et vitiuž. Nā cum de vicū ſloq; mur
cōtractis ſupcilij, frōte caperata, toruo aspectu, truculentio vultu,
ſbis atrocib⁹ fulminamus. Spēs hęc vitior⁹. Sz cuž ſermo eſt
de p̄tutib⁹, ex intimis animę penetratib⁹, exit in faciē festinatas, hilas
ritas, alacritas exit in verba quedā ſuāiloquētę pulchritudo non
ſucata, q̄ ſi ppenderis p̄tutis imaginē conat exprimere. Accedit r fa
me vulgare iudiciū, vitij nō parcēs, qđ ore nō p̄t more philomenę
ſcripto p̄mulgat. Sinitatē ergo ſine p̄poſito quē ratio cōſulet q̄
rere licituž, imo et debitum, ſinē vero appetit⁹ respicere, turpe ac in
honestū

Quomō querēda eſt sanitas. Caput xxx.

Sed ita finis rectitudo nō ſufficit, niſi mod⁹ querēdiſit licia
tus. Licita ſunt quē lege cōcedūtur. Cōcedunt autem quae
nō prohibent. Om̄e q̄iod pectī eſt, prohibituž eſt, et om̄e qđ prohibi
tuž peccatum. Propterea vt pituitā cures, fornicari non licet.
Nec audiēdi ſunt medici, qui ad corporis ſanat onem pectī indu
cunt. Quę em̄ demētia eſt, vt corp⁹ mūdes, aīaz inquinare, id ſile eſt
vt argētuž ſerues auž amittere, ne veste amittas, corp⁹ occidere, Le